Webbversion

NYHETSBREV

Biblioteksutveckling Östergötland

Nyhetsbrev 7 2026 // Prenumerera här

Hej!

Välkomna till höstens första nyhetsbrev, ett digert sådant, det har hänt mycket sedan sist och det är mycket på gång. Biblioteksutveckling Östergötland har två nya medarbetare, Anna Hagelin som kommer jobba med MIK och skolbibliotek, och Christine Åström som kommer jobba med barn och unga.

Vi vill också passa på att gratulera Götabiblioteken som fyller femton år i år, ett bibliotekssamarbete som skapar mervärde för både bibliotek och besökare. Grattis!
Ni som åker till Bokmässan kan möta jubilarerna där i Götabibliotekens monter.

Trevlig läsning, Biblioteksutveckling Östergötland

Litteraturdagen: klassiker

15 oktober, 08.00 - 16.30, Konsert och Kongress Linköping

Möt bland andra Ebba Witt-Brattström, Carina Burman, Johanna Vernqvist, LiU och Anders Bergman från Natur & kultur i föreläsningar och panelsamtal med klassikerna i centrum. Och så ger vi plats för publikens förslag till bortglömda – eller blivande – klassiker.

Läs mer och anmäl dig i vår kalender

INNAN BÖCKER FÖRBJUDS
Åsa Wikforss
Justyna Czechowska
Silvia Ernhagen
Lisa Gemmel
Ulrika Ahlberg

Innan böcker förbjuds - Bokmässan

24 september, 11.00 - 11.45, Bokmässan Göteborg

Bokförbud kommer sällan plötsligt. Historien visar att begränsningar av litteratur och yttrandefrihet ofta börjar i det lilla – med språket, med ifrågasättanden, omtolkningar och gradvisa förskjutningar kring vad som anses acceptabelt. I detta seminarium möts internationella erfarenheter, akademisk kunskap och bibliotekens praktik för att undersöka hur sådana processer tar form, internationellt och i Sverige.

Under ledning av Silvia Ernhagen, Svensk biblioteksförening, diskuterar Justyna Czechowska PEN Polen, Ulrika Ahlberg Dawit Isaak-biblioteket, Åsa Wikforss professor i teoretisk filosofi.

Mer information på Bokmässans webb

3 punkter på biblioteksscenen - Bokmässan

På Biblioteksscenen bidrar Götabiblioteken med tre olika framträdanden i samarbete med Biblioteksutveckling:
Demokrati på bibblan - en studiecirkel av och för medarbetarna. Med Linköpings stadsbibliotek.

Barns inflytande - bibliotek, konst och samarbete. Mjölby bibliotek om samarbetet med barnboksförfattarna och illustratörerna Emma AdBåge och Lisen Adbåge.

Rollspel på bibliotek - Behöver rollspel vara läsfrämjande för att rymmas inom bibliotekens uppdrag? Åtvidaberg och Gislaved, samsatsning.

Hela programmet finns på Bokmässans webbplats

Nationella minoriteter

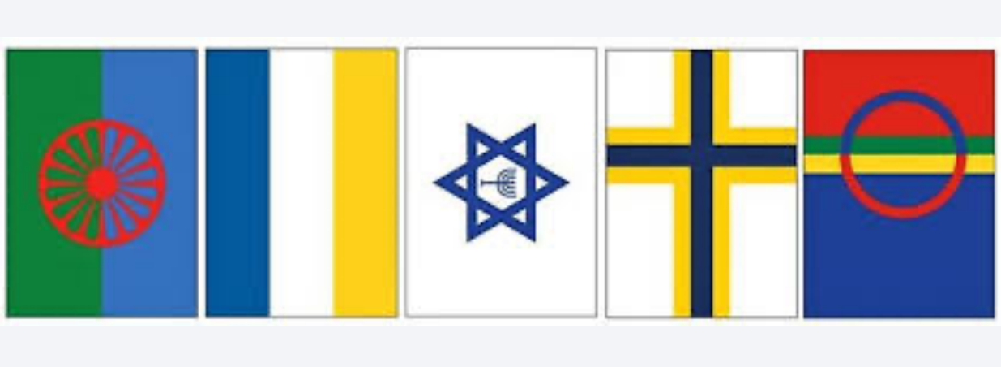

Love Antell på höstturné

En fyradagarsturné blir det inom finska förvaltningsområden i Östergötland med Love Antell i en musikalisk föreställning om hans sverigefinska rötter. Han besöker biblioteken i **Finspång (12 okt)**, **Norrköping (13 okt)**, **Motala (14 okt)** och **Linköping (15 okt)**.

Läs mer hos Biblioteksutveckling Östergötland

Samråd nationella minoriteter

6 oktober, 17.30 bjuder Region Östergötland in dig som tillhör en nationell minoritet till samråd om revidering av biblioteksplan, kulturplan och plan för psykisk hälsa.

För anmälan och eventuella frågor kontakta peter.akesson@regionostergotland.se

Webbinarier, nationella minoriteter

22 september, 09.00 - 10.00, digitalt

Söder om Sapmie – Samisk närvaro i Mellansverige. Minoritetsforum i Mellansverige (MiM) ger under hösten flera digitala föreläsningar om nationella minoriteter.

Läs mer hos Region Dalarna

Samisk språkvecka

Giellavahkku, samisk språkvecka är det den **19 - 25 oktober**. Syftet med den samiska språkveckan är att lyfta de samiska språkens status, och öka kunskapen om samiska språk och kultur i hela samhället. På Sametingets hemsida finns mer information, liksom material att använda för bibliotek och andra som vill uppmärksamma språkveckan.

Läs mer hos Sametinget

Lär dig mer om Bläddra och Världens bibliotek

KB bjuder in till webbinarier om litteratur på andra språk än svenska för biblioteks- och skolpersonal.
Bläddra den 20 oktober, 10.00 - 11.00 och **Världens bibliotek den 21 oktober 10.00 - 11.00**.

Läs mer hos KB:
Bläddra
Världens bibliotek

Barn och unga

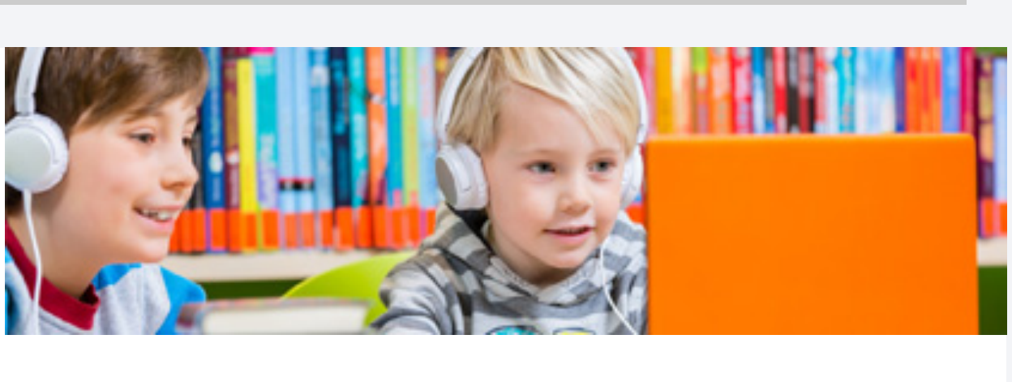

Unga berättare
skrivtävling
för dig mellan 15-24 år

Unga berättare - skynda att skriva!

Deadline närmar sig för vår skrivartävling för unga mellan 15-24 år. Tipsa och peppa skrivande ungdomar i din närhet om att skicka in texter **senast den 1 oktober**.
Publicering och fina priser väntar!

Läs mer om Unga berättare

Läslovet - tema Spel

Inspelning från Inspirationsdagen inför Läslovet v 44. Ett webbinarium fyllt av exempel och idéer. Och mycket om årets tema SPEL och tävlingen Skapa ditt eget speläventyr.

Se inspelningen hos Läslov

Skapa ditt eget speläventyr

I Skapa ditt eget speläventyr får barn och unga utforska hur spel och berättelser hänger ihop.

Läs mer om tävlingen Skapa ditt eget speläventyr hos Dataspelsbranschen

Stora ord för små - tema pekboken

30 september, 08.30 - 10.00, digitalt Zoom

Känna, klappa, smaka – pekboken är i fokus under detta webbinarium där inbjudna gäster berättar och ger exempel på hur man kan väcka nyfikenhet för läsning hos de allra yngsta barnen.
Nytt tillfälle i seminarieserien som utgår från fortbildningen Språk- och läsfrämjande för de yngsta barnen på Digiteket.

Läs mer och anmäl dig via Digiteket

Skräck – En djupdykning i det kusliga

8 oktober, 14.00 - 15.30, digitalt Teams

Ett webbinarium där vi får möta samtalsgäster som ur olika perspektiv utforskar skräckens, folktrons och monstrens betydelse i dåtid och nutid. Samtalet kommer belysa hur det kusliga och övernaturliga kan fungera som verktyg för att bearbeta rädslor, förstå det okända och skapa engagemang hos barn och unga på bibliotek.
Arrangör: Västra Götalandsregionen

Läs mer och anmäl dig till Skräck

MIK

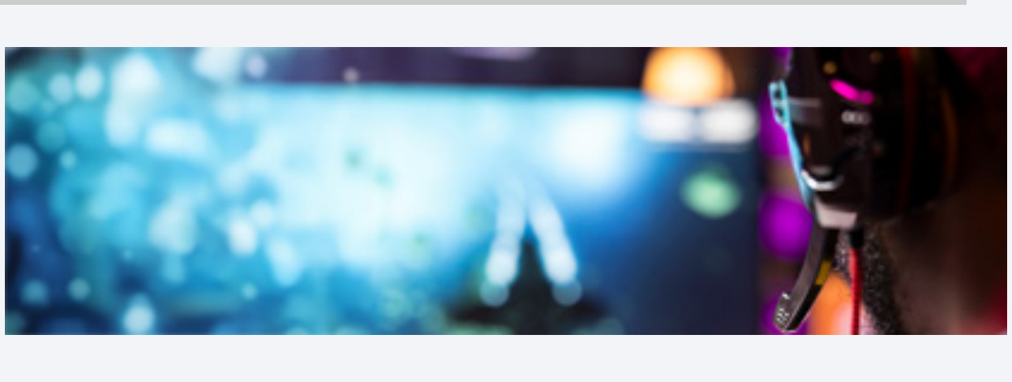

Webbinarieserie MIK, spel och extremism del 3

30 september, 08.30 - 09.30, digitalt Teams

Region Värmland bjuder in till seminarie. Med utgångspunkt i projektet Resilient Gamers diskuteras hur spelare, vuxna och yrkesverksamma möter samt kan stärka motståndskraft och bemöta extremistiska uttryck i dessa miljöer. Föreläsningen belyser hur digitala spelmiljöer kan förstås som arenor där påverkan och normbildning sker, och varför detta är viktigt att uppmärksamma.

Läs mer hos Region Värmland

Svenskarna och Internet 2026

28 september, 09.00 -10:30, SPACE i Stockholm eller digitalt

Internetstiftelsen släpper årets upplaga av rapporten som undersöker svenskarnas internetvanor.

Anmäl dig hos Internetstiftelsen

e-Medborgarveckan, Tänk säkert och Hela Sveriges säkerhetsevent

5 - 11 oktober

För tolfte året i rad uppmärksammas **e-Medborgarveckan** med olika aktiviteter runt om i landet.

Götabibliotekens program på Göta-webben

Oktober är EU:s informationssäkerhetsmånad. I Sverige drivs kampanjen "**Tänk säkert"** av Nationellt cybersäkerhetscenter och Polisen för att uppmärksamma informations- och cybersäkerhetsfrågor.

Läs mer om Tänk säkert hos Nationellt cybersäkerhetscenter

9 oktober, 10.00 - 12.00, digitalt

Få kunskap om bedrägerier på nätet och konkreta tips på hur du skyddar dig mot de vanligaste bluffarna. Evenemanget **Hela Sveriges säkerhetsevent** är öppet för allmänheten - varför inte visa föreläsningen live eller i efterhand på biblioteket eller dela evenemanget med en förening?

Anmäl dig hos Internetstiftelsen

9 oktober är också Digitalidags **temadag för stärkt digital kompetens**.

Mer information finns hos Digitalidag

Digiteket - vi tipsar om spännande innehåll!

AI i bibliotek: hur vi söker, värderar och hanterar information

Hur påverkar AI vårt sätt att söka och värdera information? Vilka konsekvenser får dessa nya sökvanor? Och vad innebär allt detta för folkbibliotekens arbete?

Läs mer hos Digiteket

Samverkan stärker Shared Reading i Skåne

Vad kan läsmetoden Shared Reading spela för roll för människors hopp och framtidstro? Hur kan metoden bidra till att bryta isolering för unga hemmasittare? Och hur kan bibliotek samverka med vården kring Shared Reading som skrivs ut på recept?

Läs mer hos Digiteket

Bibliotekarier som kritiker

16 september, 10.00 - 11.00, digitalt

Digiteket håller ett webbinarium om litteraturkritik av bibliotekspersonal. Bibliotekarier i Varberg, Borås och Marks kommun och VGR berättar om erfarenheter av Kritiklabbet.

Läs mer hos Digiteket

Skolbibliotek

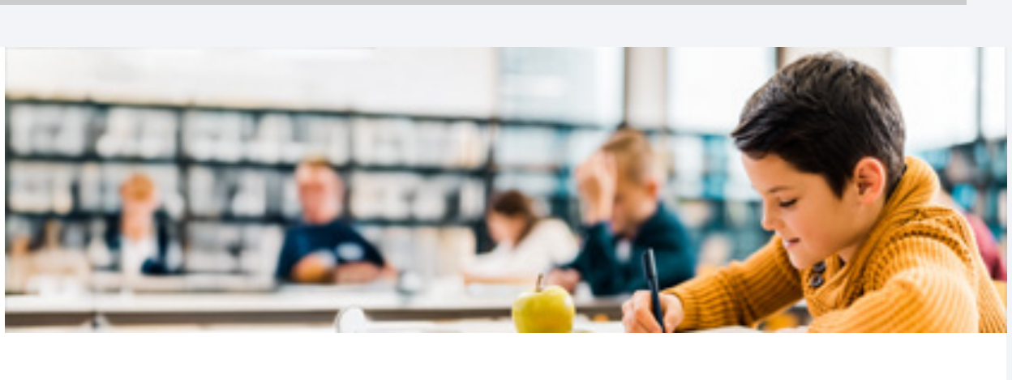

Så etablerade vi tre fullutrustade skolbibliotek - Bokmässan

24 september, 10.55 - 11.15, Bokmässan i Göteborg

Hur går en kommun från en idé till tre fungerande och välutrustade skolbibliotek? I denna programpunkt får du höra om hur Vadstena kommuns skolor byggde upp en långsiktig struktur för skolbiblioteksutveckling och hur detta lade grunden för ett nära samarbete mellan skolbibliotek och elevhälsa.

Läs mer hos Bokmässan

KB presenterar skolbiblioteksstatistiken 2025

22 september, webben

Läs mer hos Kungliga Biblioteket

AI i skolan: Vad tycker eleverna?

29 september, 15.30 - 17.00, digitalt

Skolverket bjuder in till ett webbinarium där vi fördjupar oss i hur eleverna upplever AI i sin skolvardag. Genom röster från grundskola, gymnasium och anpassade skolformer lyfter vi fram elevernas egna perspektiv på möjligheter, oro, behov och förväntningar på AI i skolan

Läs mer och anmäl dig hos Skolverket

En förmiddag om barnens digitala liv och hur det påverkar skolan

8 oktober, 08.30 - 10.00, digitalt

En förmiddag om barnens digitala liv och hur det påverkar skolan.

Läs mer hos Digitala Lektioner

Notiser

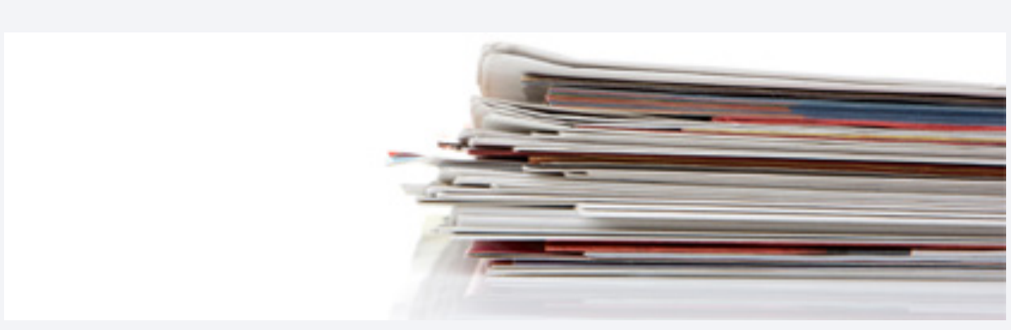

Riksdagskunskap för bibliotekarier

8 - 9 oktober, 08.30 - 17.00, Sveriges Riksdag Stockholm

Riksdagsbiblioteket erbjuder kurser som ger fördjupad kunskap om lagstiftningsprocessen, EU-lagstiftning och hur du söker rättsinformation. Alla kurser är avgiftsfria.

Kursen passar dig som är bibliotekarie och vill veta mer om riksdagens arbete och dokument. Kursen ges på plats i riksdagens lokaler och består av föreläsningar samt gemensamma och enskilda övningar. Det ingår även en rundtur i riksdagen.Välkommen med din anmälan senast två veckor före kursstart till biblioteket@riksdagen.se

Banned books, hotade ord

5 - 11 oktober

Behöver du tips och idéer om hur ditt bibliotek kan uppmärksamma censur och förbjuden litteratur? Gå in på Svenska Pen/Hotade ord och ta del av deras material: tipspromenader, quiz, bokcirklar affischer, läslistor m.m.

Banned Books Week arrangeras av Dawit Isaak biblioteket i Malmö och Svenska Pen.

ScenGalej

14 oktober, Hallarna i Norrköping

Östergötlands scenkonstutbudsdag för barn & unga

- 20 konserter och föreställningar med teater, dans och cirkus visas i sin helhet
- 1 trailer visas på producenttorget på eftermiddagen
- Kaffemingel på producenttorget

Aktuell information finns på www.scengalej.se. **Sista anmälningsdag är den 1 oktober**.

Bidrag för läsfrämjande från Kulturrådet

Under hösten finns tre aktuella bidrag för bland andra bibliotek att söka hos Kulturrådet: Bokstart utvecklingsbidrag, Bokstart språknätverk och Mer läsning – främja litteratur och läsning. **Deadline 22 september för Bokstart och den 1 oktober för Mer läsning**.

Mer information hos Kulturrådet

Nytt centrum för läsforskning och läsfrämjande på Högskolan i Borås

Nybildade Centrum för läsforskning och läsfrämjande (CLL) samlar tvärvetenskaplig forskning om läsning och undersöker bland annat hur olika medieformat, miljöer och samhällsutveckling påverkar läsning.Centret knyter samman forskning och praktik genom samarbeten med bland andra bibliotekarier och lärare, samt genom projekt, uppdragsforskning och följeforskning med fokus på läsfrämjande.

För biblioteksverksamheter som vill utveckla sitt läsfrämjande erbjuder CLL möjlighet till samverkan, skräddarsydda kurser, utbildningar och workshops – med aktuell läsforskning som grund.

Läs mer om CLL hos Högskolan i Borås

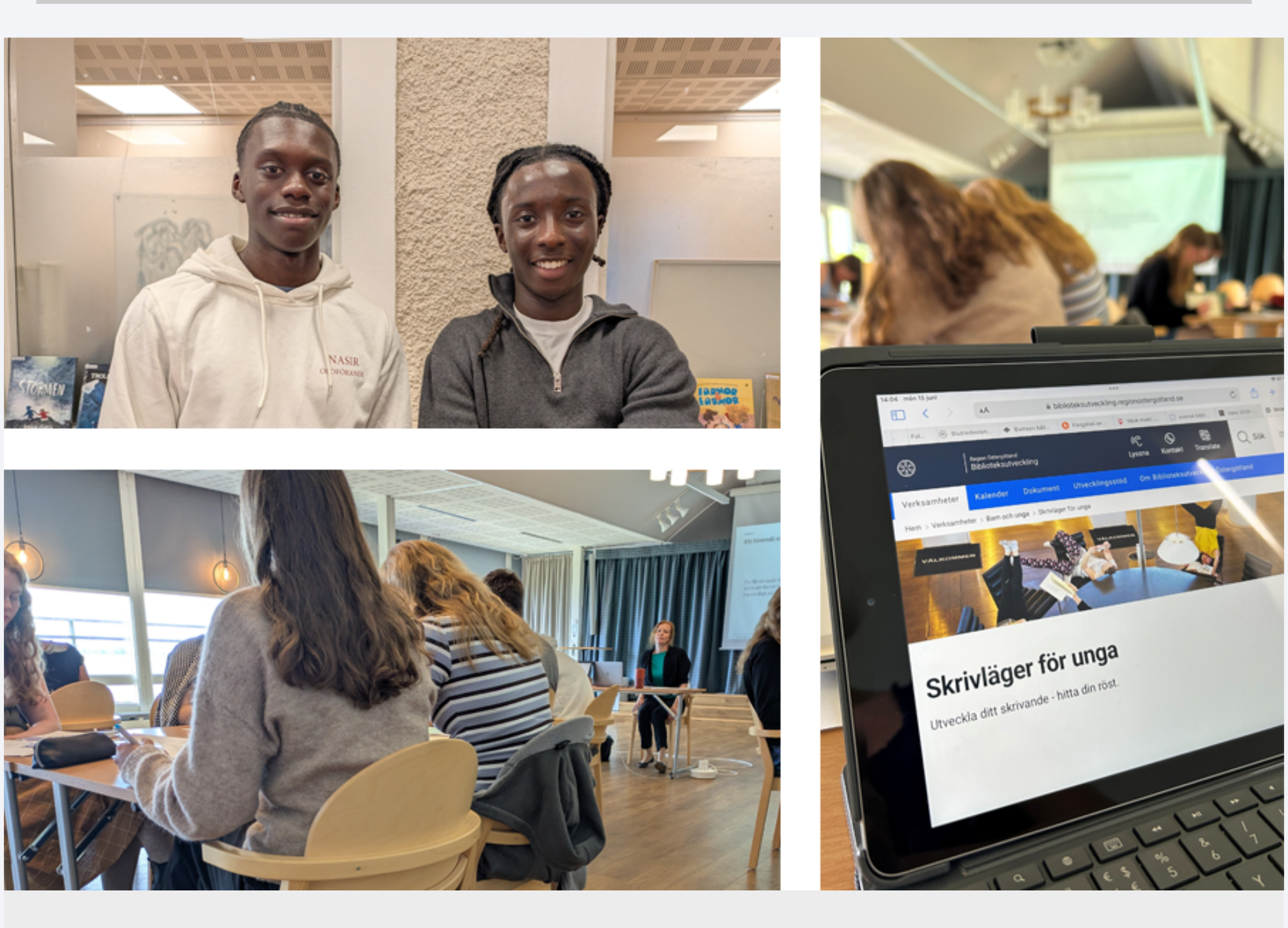
Skrivläger för unga
Utveckla ditt skrivande - hitta din röst.

//Nyfiken på//

Skrivarläger för unga

Text: Ingrid Loeld Rasch - Biblioteksutveckling Östergötland

”Tack för möjligheten, inspirationen och poesiläsningen! Nu är jag tydligen författare.”

Tänk dig en vacker sommardag vid Vätterns strand. Tänk dig två sådana dagar till. Tänk dig ett rum med utsikt över vattnet. Tänk att i det rummet sitter tjugo ungdomar och skriver. Under tystnad. Efterhand får de nya uppgifter: Hur börjar man egentligen en berättelse? Hur beskriver man en miljö? Hur skapar man sina karaktärer? Och hur ser man till att det uppstår ett problem i berättelsen så att till exempel något tryggt och invant bryts.

I våras när Biblioteksutveckling Östergötland utlyste skrivarlägret för unga östgötar, 15–24 år, visade sig intresset vara stort. Vi fick in dubbelt så många ansökningar som vi hade platser och fick därmed bekräftat att vi tänkt rätt.

Författaren och skrivpedagogen Gertrud Hellbrand höll i den röda tråden under dagarna. Hon tog ungdomarna på största allvar och delade med sig av sitt kunnande och sina erfarenheter när hon vägledde dem genom skrivprocessen. Författaren Callum Bloodworth var med under en eftermiddag och berättade om sin väg till att bli författare och vad skrivande är för honom.Lägret hade fokus på att skriva prosa, men eftersom vi trodde oss veta att många av deltagarna skrev poesi bjöd vi in de unga poeterna Marx Mukaru och Nasir Sarr (vinnare i Ortens bästa poet 2024). De gjorde ett bejublat framträdande på Vadstena bibliotek och då bjöds även allmänheten in.

Vadstena folkhögskola var ett perfekt ställe att vara på. Förutom att det är en vacker plats så var lokaler och inte minst maten, mycket bra. Ett av de få förbättringsförslag vi fick av en av ungdomarna var att det inte måste vara fika och bullar varje gång det är paus…

Så här säger några av deltagarna:
”Jag har aldrig sett så mycket hopp kring mitt skrivande som nu. Motivationen är också skyhög.”
”Skrivövningarna har hjälpt att komma ut ur sin komfortzon och träna på det som behövs.”
”Tack för dessa dagar. Det märks att ni bryr er om ert jobb och det vi skapar.”
”Poesikvällen var helt fantastisk och jag kommer nog inte glömma den på ett långt tag.”

KOM-IHÅG!

Alla evenemang som Biblioteksutveckling Östergötland arrangerar hittar du på vår webb under Kalender.

Det här är ett nyhetsbrev från Biblioteksutveckling Östergötland | Avsluta prenumeration

KONTAKT

Biblioteksutveckling Östergötland
Region Östergötland
581 91 Linköping

biblioteksutveckling@regionostergotland.se
www.regionbibliotekostergotland.se

Region Östergötland